

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Missae nomen unde.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ut apud Iustinum Martyrem, Tertullianum, Origenem, S. Augustinum, & alios videre est. Et hic quidem, Extremum actum quem Salvator ad Crucem proficiscens, in hoc Mundo obierit, ait, illum esse quo corpus suum manducandum dederit, ad memoriam sui recentem semper conservandam. Formam vero & ordinem certum non præscripsisse, sed Apostolorum, quibus Ecclesie destinata gubernationem, arbitrio reliquisse. Quid vero de Circumcisione in Veteri, & Baptismo in Novo Testamento hæretici dicent, quorum forma utrobique à Pastoribus & Sacerdotibus præscripta est? Idem S. Augustinus alibi dicit, Ceremonias quæ in Sacramento usurpantur, nos ab eadem habere traditione, à quo Symbolum fidei habemus. Et S. Basiliius, *Quis, inquit, ille inter sanctos est, qui verba invocationis, quando Eucharistia elevatur, usurpata, scripta nobis tradidit?*

IV. Esto, inquit hæretici. Nullibi tamen legitur sacrificium hoc à Salvatore Missam nominatum. At idem nec cœna, nec Sacramentum in scriptura appellatur. Quemadmodum Deus creato universo Adamo non uxori modo, & animantibus, sed etiam ipsi stellis nomina imponendi potestatem dedit: sic Salvator noster divinum hoc mysterium certo nomine appellandi, Ecclesie suæ Pastoribus facultatem concessit: quod quidem illi ab Hebræa lingua mutuati sunt, ut Aleuinus, Jsidorus, ac Rabanus censent. Ipse certè Melancthon, Reuchlinus, Munsterus & Bibliander fatentur, mysterium hoc à primis Christianis velut occultum semper, ac præcipuè erga infideles, fuisse habitum. Et sanè tanta est eius dignitas, ut admiratione potius & silentio, quam voce exprimenda sit. Solis fidelibus notum erat hoc mysterium, quod & à SS. Patribus tremendum appellatur. Postquam vero infideles calumniari Christianos cœperunt, quasi in cœtibus suis pueros sacrificarent ac comederent, tum de eodem mysterio huius adyta referantur, & quale illud sacrificium esset, toti Mundo ostenderunt, ut ex Tertulliani & Iustini Martyris scriptis videre est. Mihi quidem in sacra huius actionis institutione Salvator noster excellentem aliquem pictorem imitatus videtur, qui prima lineamenta sua ipse manu, qua par est ubiq; arte describit & adumbrat, pueris deinde ac discipulis ipsam tabulam coloribus exornandam ac perficiendam tradit, qui interim illud unice operam dant, ne à magistri manu ac penicillo exorbirent atque aberrarent. Eodem modo pulcherrima hæc tabula,

qua per corporis crucifixi exhibitionem, passionis ac mortis Servatoris nostri mysteria repræsentantur, à primo quidem illo incomparabili magistro delineata, sed à duodecim illis discipulis eorumque successoribus (discipulis quidem ipsius magistri, sed perfectissimis aliorum magistris) exquisito variarum ceremoniarum vel colorum ornatu instructa atque expolita, ac contra omnem temporis iniuriam, situm ac squallorem eo ornatu integra hætenus conservata est. Quis nisi amens dicat vel existimet, non esse hoc vere idem sacrificium à Salvatore nostro institutum, eo quod orationes quædam ac ceremoniæ, tam ad explicationem quam ornatum ac reverentiam cuius mysterij pertinentes adiunctæ sunt? An tu Apellis picturam esse negabis, eo quod ab alio extensa, renovata, aut vivaciore aliquo colore induta sit? Imperitissimus sit oportet, qui nesciat accidentia à substantia distinguenda esse; remque tam diu eandem manere, quam diu substantia manet illæsa. Sic homo octogenarius idem ac non minus homo est quam illo die fuit quo natus est; Quamvis tam animi quam corporis habitus longe sit diversus.

V. Omnes istæ divinæ ceremoniæ, cantiones, orationes, manuum elevationes, pectoris percussiones, genuum flexiones, Crucis formationes, benedictiones seu consecrationes, et Missæ, quam Dominus quo die sacrosanctum hoc Sacramentum instituit, celebravit, nullam omnino afferunt mutationem. Atqui Cœnant novi istius Evangelij factores hæc omnia hominum sunt ad inventiones. Fateamur. Sed quorum hominum? Eorum nempe in quibus nihil præter humani, sed divina omnia fuerunt. Homines fuerunt, sed discipuli ab ipso filio Dei edocti; & Apostoli, à Spiritu sancto illustrati: quorum instituta, ut Sanctus Cyprianus inquit, non minorem habent auctoritatem quam quæ ab ipso Jesu Christo ordinata sunt. Quod non de Apostolis modo, sed eorum etiam legitimis successoribus intelligendum est. Neque enim quidquam Deus Apostolis promisit, quod non etiam ad futuros Ecclesie rectores pertineret, eos, inquam, qui eadem auctoritate legitime essent constituti. Hi idem Spiritu S. non illustrato modo, sed & custodè habuerunt. Helychius certe Hierosolymitanus Episcopus testatur, sanctum Spiritum tum quum hoc ipsum mysterium celebrarent, in Apostolos descendisse. Hinc magnum illud Lateranense Concilium, cui plures